

Comisia pentru petiții

9.9.2021

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Subiect: Petiția nr. 0238/2020, adresată de M.C.F., de cetățenie spaniolă, privind o schemă de fraudă piramidală a societății „Arte y Naturaleza S.L.”, similară celei create de Fórum Filatélico și de Afinsa în Spania

1. Rezumatul petiției

Petiționara reclamă existența unei scheme de fraudă piramidală create de către societatea „Arte y Naturaleza Gespart S.L.”, căreia i-a căzut victimă, alături de alte 19 360 de persoane. Petiționara observă că modul de operare al societății a fost similar cu cel al FORUM și al AFINSA, găsite vinovate de autoritățile judiciare spaniole. Petiționara solicită ca problema ridicată să fie dezbătută și eventual analizată împreună cu alte cazuri similare prezentate în legătură cu sistemele piramidale. În primul rând, să se caute soluții pentru a îmbunătăți protecția consumatorilor împotriva activităților infracționale și înșelătoare. În al doilea rând, să se stabilească criteriile și termenele pentru lichidarea efectivă a patrimoniului în cadrul procedurii de insolvență. Acest lucru ar împiedica trecerea timpului și plata taxelor acumulate de administratorii judiciari în urma reducerii sau epuizării posibilităților de recuperare a investițiilor efectuate de consumatorii de bună-credință care au avut încredere că informațiile furnizate de societate înainte de a intra în lichidare au fost transparente și adevărate. În sfârșit, instituțiile să asigure o protecție eficientă, astfel încât să se evite comiterea de fraude de o astfel de amploare în viitor.

2. Admisibilitate

Declarată admisibilă la 9 iunie 2020. Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 227 alineatul (6) din Regulamentul de procedură].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 9 septembrie 2021

Observațiile Comisiei

În domeniul legislației UE în materie de protecție a consumatorilor, Directiva 2005/29/CE privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor față de consumatori¹ reglementează practicile neloiale care dăunează intereselor economice ale consumatorilor și interzice practicile care se califică drept „sisteme piramidale” în temeiul punctului 14 din anexa I la aceasta („*a crea, a exploata sau a promova un sistem de împrumut piramidal în cadrul căruia un consumator plătește o cotizație în schimbul posibilității de a primi o parte din sumele provenite în special din cotizațiile pe care le vor plăti noii membri și nu din vânzarea sau consumul produselor*”). Cu toate acestea, directiva nu prevede în detaliu proceduri legate de urmările unei practici comerciale neloiale, inclusiv procedurile de insolvență sau funcționarea căilor de atac civile. Statele membre sunt obligate să asigure existența unor mijloace adecvate și eficiente de combatere a practicilor comerciale neloiale pentru a se respecta dispozițiile prezentei directive în interesul consumatorilor. Cu toate acestea, principiul efectivității impune ca normele procedurale naționale să nu facă excesiv de dificilă sau imposibilă în practică exercitarea de către consumatori a drepturilor conferite de legislația Uniunii Europene. Curtea de Justiție a Uniunii Europene a subliniat importanța articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a UE privind accesul la justiție în ceea ce privește căile de atac aflate la dispoziția consumatorilor în legătură cu drepturile consumatorilor acordate în temeiul directivelor UE. Directiva (UE) 2019/2161², care trebuie să fie transpusă în legislația națională a statelor membre până la 28 noiembrie 2021, a introdus instrumente mai puternice pentru a asigura respectarea normelor de protecție a consumatorilor, cum ar fi sancțiuni și despăgubiri mai eficace pentru victimele practicilor comerciale neloiale. Printre altele, directiva respectivă a introdus o nouă dispoziție (articolul 11a) în Directiva 2005/29/CE, conform căreia statele membre prevăd că „*consumatorii afectați de practicile comerciale neloiale au acces la măsuri reparatorii proporționale și efective, printre care și despăgubiri pentru prejudiciul suferit de consumator și, dacă este cazul, reducerea prețului sau încetarea contractului*”.

În domeniul insolvenței, Directiva (UE) 2019/1023 privind restructurarea și insolvența³, la articolul 27 (supravegherea și remunerarea practicienilor), obligă statele membre, printre altele, să instituie mecanisme corespunzătoare de supraveghere și de reglementare pentru a se asigura că activitatea practicienilor este supravegheată în mod eficace, cu scopul de a se garanta că serviciile lor sunt prestate cu eficacitate și competență. De asemenea, directiva obligă statele membre să se asigure că remunerarea practicienilor este reglementată prin norme care sunt conforme cu obiectivul unei finalizări eficiente a procedurilor. Statele membre, inclusiv Spania, trebuie să transpună prezenta directivă până la 17 iulie 2021.

Concluzie

În domeniul legislației UE privind protecția consumatorilor, statele membre au obligația de a

¹ Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului, JO L 149, 11.6.2005, p. 22.

² Directiva (UE) 2019/2161 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivelor 98/6/CE, 2005/29/CE și 2011/83/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește o mai bună asigurare a respectării normelor Uniunii în materie de protecție a consumatorilor și modernizarea acestor norme, JO L 328, 18.12.2019, p. 7.

³ Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 (Directiva privind restructurarea și insolvența) JO L 172, 26.6.2019, pp. 18-55.

se asigura că există mijloace adecvate și eficiente de combatere a practicilor comerciale neloiale care încalcă Directiva 2005/29/CE. Statele membre vor trebui să transpună instrumente de punere în aplicare mai puternice până la sfârșitul lunii noiembrie 2021. În domeniul legislației în materie de insolvență, de îndată ce Directiva (UE) 2019/1023 privind restructurarea și insolvența este transpusă, statele membre vor trebui să instituie mecanisme și norme care să asigure că remunerarea practicienilor este în concordanță cu obiectivul unei soluționări eficiente a procedurilor, atât din punct de vedere material, cât și temporal.